

Sıradışı

Dr. Hakan
ÇINAR

hakan.cinar@dunya.com

Seçimden çıkan asıl
mesaj ne oldu?

Ve bir seçim daha geride kaldı. Her seçim ertesi zordur, birçok tartışmaya ve şüphesiz yeni gelişmelere gebe dir. Çok değil, daha 10 ay önce, 28 Mayıs'da yapılan seçimi asrın seçimi olarak nitelendirmiştik. Oysa ki tarihi seçimin yerel seçimler olacağını tahmin edemi mişiz. Eminim hepimiz seçim sözcüğünü uzun bir süre duymayı dahi istemese k de, geride bıraktığımız bu seçim verdiği pek çok mesajla tarihteki yerini alacak. Zira 22 yıldan bu yana iktidar partisi olan Ak Parti'nin ilk kez yerini Cumhuriyet Halk Partisi'ne kaptırarak ikinci parti olduğu, ekonomideki olumsuzlukların etkisini en çok gösterdiği bir seçim oldu. Adı her ne kadar yerel seçim de olsa, değerlendirmeleri ve etkisi ile geleceğe dair soru işaretlerini daha da derinleştirdi. Seçim sonrası açıklamalar birbirine yakındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Ekonomide yol haritamız olan Orta Vadeli Program ve 12'nci Kalkınma Planımızı uygulamakta kararlıyız" derken, Bakan Şimşek, "Birincil önceliğimiz olan fiyat istikrarı hedefimize ulaşana kadar ne gerekiyorsa yapacağız" diyerek mevcut politikaların süreceğini işaret etti. Sandıktan 1. parti olarak çıkan CHP Genel Başkanı Özgür Özel, "Seçmen bize tüketici kredisi değil, yatırım kredisi açtı" diyerek ileriyi hedef gösterdi. **TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu**, "Ekonomide atılacak çok adım, yapılacak çok iş var, tüm gücümüzle enflasyonla mücadelede odaklanmalıyız" mesajını verirken, **İTÖ Başkanı Şekib Avdagic** de benzer bir mesajla "Önümüzdeki dönem, enflasyon ve parasal reformların hayata geçirilmesi başta olmak üzere birçok sorunla kalic, sürdürülebilir ve rasyonel bir mücadele için çok iyi değerlendirilmelidir. İş dünyası olarak, üzerimize düşen sorumluluğun bilinciyle, tüm gücümüzle yatırıma, üretime, ihracata ve istihdama devam edeceğiz" söylemiyle mevcut politikalara desteklerini sürdürecekl erini işaret etti. **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, seçimin geride kaldığını ve artık çok ivedi bir şekilde ekonomiye ve sorunlara odaklanılması gerektiğini söyledi ki, son derece katıldığım bir yaklaşım oldu. İş dünyasının önemli temsilcisi **TÜSİAD** ile başkanı bulunduğum **DIŞYÖNDER** olarak bizler de reformlara hız verilmesi gerektiğine dikkat çekti k.

Seçim sonrası akıllarda pek çok soru var şüphesiz, ama en önemlisi bir erken seçim gündeme gelir mi? Mevcut ekonomik tablo iktidara önemli bir uyarı niteliğinde olduğu için, bu sorunun cevabını önümüzdeki birkaç ay belirleyecek. Enflasyon düşecek mi, ucuz kaynaklı krediler gelecek mi, yabancı sermaye ülkemize ilgi duymaya başlayacak mı, yatırımlar canlanacak mı, cari açık kapanacak mı ve en önemlisi hayat pahalılığı olumlu yönde seyredecek mi?

Mevcut tablo iç açıcı değil. Mart ayı TÜFE aylık artışı %3,2 olurken, yıllık artış %67,1'den 68,5'e yükseldi. ENAG'a göre ise bu oran aylık yüzde 5,68, yıllık yüzde 124,63. Üretim maliyetlerinin yükselmesi ile başta tekstil sektörü olmak üzere bazı **sanayicilerin** yatırımlarını farklı ülkelere taşıdıklarını göz önünde bulundurduğumuzda, orta vadeli planın geriye çekilerek hızlandırılması kaçınılmaz hal alıyor. Önümüzdeki dönemde ucuz kaynaklı kredi temininin de güç olduğunu hesaba kattığımızda, aklı bütçe açığının kapatılması için radikal bir vergi artışı mı bizleri bekliyor sorusu geliyor. KDV, ÖTV, damga vergisi, gümrük vergisi gibi dolaylı vergilerin artacağını öngörmek çok da zor olmasa gerek. Bu sıra gündeme gelen servet vergisini ise son derece sakıncalı bulduğumu belirtmeliyim. Oysa ki, vergi adaletsizliğinin kontrol altına alınması ve kamu kesiminde israfın azaltılması gibi çözümleri gündeme getirerek, vergi sisteminin daha adil işlemlerini sağlayarak kaynak yaratmak çok daha doğru bir yol olacaktır. Ha bir de uzun zamandır adını unuttuğumuz IMF'de tekrar gündemimize gelir mi, onu da merak etmiyor değ ilim.

Aslında bu seçimden çıkan sonucun öncelikli olarak iktidara bir uyarı olduğunu düşünsek dahi, muhalefetle birlikte bir bütün olarak hareket edilmesi gerektiği mesajının çıkartılması lazım. Şu benim meşhur kral çıplak örneğimi tam da bir kez daha hatırlama zamanı. Gün, ülkemizi pek çok alanda yeniden düzliğe çıkartma konusunda birlik olma zamanı. Muhalefetin dahi bu yönde destek vermesinin gerektiği zor bir dönemden geçtiğimizi unutmadan, birlik olmayı başarmaları bu mesajın en önemli sonucu.